

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-IV.431.11.2025

Łódź, 16 kwietnia 2026 r.

Wystąpienie pokontrolne

z kontroli w trybie zwykłym w zakresie oceny realizacji w 2024 r. programu „Posiłek w szkole i w domu” moduł 1 i 2 w kontekście zapisów umowy nr 91 z 8 marca 2024 r.

I. Jednostka kontrolowana:

Gmina Oporów, (zwaną dalej Gminą)

Oporów 25, 99-322 Oporów

Wójtem Gminy w czasie prowadzenia czynności kontrolnych (a także w trakcie realizacji Umowy) był Robert Pawlikowski.

akta kontroli, str. 1-2

Wójt Gminy udzielił Małgorzacie Markiewicz – pracownikowi socjalnemu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oporowie (zwanego dalej GOPS) Upoważnienia do reprezentowania Gminy w trakcie czynności kontrolnych przeprowadzanych przez Wydział Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w przedmiocie oceny realizacji w 2024 r. programu „Posiłek w szkole i w domu” w tym do składania wyjaśnień. Jak również Barbarze Saramonowicz – Sekretarzowi Gminy do poświadczania za zgodność z oryginałem odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby postępowań.

akta kontroli, str. 3-4

II. Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Wsparcia i Integracji w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, Adres Doręczeń Elektronicznych: AE:PL-15739-54094-JUCFW-24
Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki/ochrona-danych-osobowych>.

Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym, identyfikator systemowy dokumentu: 7363199.25189019.25376992

- Katarzyna Kaczorowska-Kowalczyk – inspektor wojewódzki, kierownik zespołu kontrolerów, na podstawie upoważnienia nr 174/2025.
- Nikola Wyszowska – starszy inspektor wojewódzki¹, członek zespołu kontrolerów, na podstawie upoważnienia nr 175/2025,

akta kontroli, str. 143-144

Kontrolę przeprowadzono zdalnie w dniach od 19 grudnia 2025 r. do 1 kwietnia 2026 r.

III. Wyjaśnień udzielali:

- Małgorzata Markiewicz – pracownik socjalny GOPS (pisemnie).

IV. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.).

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483)

Umowa nr 91 z dnia 8 marca 2024 r.

V. Zakres kontroli:

Przedmiot kontroli: ocena realizacji w 2024 r. programu „Posiłek w szkole i w domu” moduł 1 i 2 (zwanego dalej Programem), w kontekście zapisów umowy nr 91 z 8 marca 2024 r. (zwanej dalej Umową).

Okres objęty kontrolą: 1 stycznia 2024 r. – 31 grudnia 2024 r., z uwzględnieniem okresu przewidzianego na rozliczenie otrzymanych środków, przy czym kontroli poddane zostały wszystkie dokumenty i okoliczności, mające znaczenie dla celu kontroli, niezależnie od daty wytworzenia tych dokumentów.

VI. Ustalenia:

¹ Do dnia 28 lutego 2026 r. – inspektor wojewódzki

1) Dokonano oceny, czy program realizowany był zgodnie z zasadami określonymi w Uchwale² oraz postanowieniami Umowy oraz, czy dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.

W związku z powyższym w trakcie kontroli sprawdzono:

- a) prawidłowość działań podczas realizacji zadania,
- b) prawidłowość wykorzystania dotacji budżetu państwa pod względem jej zgodności z przeznaczeniem oraz wysokości wykorzystanych środków,
- c) prawidłowość rozliczenia zadania,
- d) inne zagadnienia, które miały znaczenie dla przedmiotu kontroli.

2) W 2024 r. program w formie zapewnienia posiłku (obiadu) dla dzieci był realizowany w 1 placówce oświatowej funkcjonujących na terenie Gminy Oporów w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Oporowie.

W toku kontroli ustalono, że Gmina Oporów oraz Dyrektor Szkoły Podstawowej w Oporowie zawarli Umowę z firmą cateringową Agata Pruszkowska Domowe Smaki,. Przedmiotem umowy było przygotowywanie i dostarczanie posiłków do Szkoły Podstawowej w Oporowie zgodnie z zapisami zawartej umowy. W umowie określono rodzaj posiłków, ilość posiłków zgodnie z zapotrzebowaniem na dany dzień, sposób ich dostarczania oraz zasady wynagrodzenia i warunki płatności. Stawka za jeden posiłek została ustalona przez strony na poziomie 15 zł.

akta kontroli, str. 5-10

3) Jak wynika z dokumentacji przekazanej kontrolerom oraz przedłożonych jadłospisów, w okresie, w którym udzielano pomocy w postaci posiłku, pomoc ta udzielana była ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego, a wartość posiłku oraz jego przygotowywanie było zgodne z zasadami zdrowego żywienia. Placówka, w której realizowano zadanie dysponuje odpowiednimi warunkami do wydawania posiłków. Posiłki, jakie otrzymywały dzieci korzystające z Programu, były takie same pod względem jakościowym i ilościowym, jak pozostałych dzieci z tej pomocy nie korzystających. Środki finansowe pochodzące z Programu nie były wykorzystane na posiłki, w których skład wchodziły wyroby cukiernicze oraz napoje gazowane, co było zgodne z treścią § 4 ust 5 Umowy.

² Uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P. 2023 poz. 881)

- 4) Jak wynika z przedłożonych dokumentów finansowych (ewidencja księgową, faktury) w styczniu i lutym 2024 r. Program nie był realizowany w żadnej formie. Zapisy § 3 ust. 2 Umowy mówią, że zadanie winno być realizowane od dnia 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Zgodnie z wyjaśnieniami pracownika socjalnego GOPS *„W miesiącach styczeń i luty 2024 r. realizacja Programu nie była prowadzona z uwagi na brak wystąpienia potrzeb wymagających podjęcia działań w jego ramach. W związku z powyższym nie poniesiono wydatków, co znajduje odzwierciedlenie w braku dokumentów finansowych za wskazany okres”*.

Wyjaśnienia w powyższym zakresie zostały uwzględnione.

Gmina realizowała Program w formie posiłku w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Oporowie tylko w listopadzie i grudniu 2024 r. Z wyjaśnień pracownika socjalnego GOPS wynika, że: *„Dożywianie dzieci w wieku szkolnym w formie ciepłego posiłku było prowadzone w miesiącach listopad i grudzień 2024 r. W okresie wcześniejszym pomoc dla dzieci była zapewniana w innych formach, w szczególności poprzez przyznawanie świadczeń pieniężnych (zasiłków celowych) przeznaczonych na zakup żywności dla rodzin. Z uwagi na charakter tej formy wsparcia nie były ponoszone wydatki związane z organizacją posiłków w szkołach, co znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji finansowej. Uruchomienie dożywiania w formie ciepłego posiłku w końcowych miesiącach roku wynikało z rozpoznania potrzeb oraz możliwości organizacyjnych w tym zakresie”*.

Wyjaśnienia w powyższym zakresie zostały uznane za zasadne.

W miesiącach od marca do grudnia 2024 r. oraz w dni wolne od nauki szkolnej, tj. w czasie ferii i wakacji Gmina realizowała Program głównie w formie zasiłków celowych na zakup posiłków wypłacanych na konto lub w kasie, oraz w formie świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych natomiast nie udzielała pomocy w postaci gorącego posiłku, gdyż nie zgłaszano zapotrzebowania na taką formę pomocy.

akta kontroli, str. 163-175

- 5) Zgodnie z § 4 ust. 8 i 9 Umowy, Gmina zobowiązana była sprawować nadzór nad zadaniem realizowanym w ramach Programu, w szczególności poprzez monitorowanie: jakości posiłków, ich ilości, systematyczności udzielania pomocy i właściwego dokumentowania wydatkowania środków finansowych. Działania podjęte

w ramach monitoringu powinny odbywać się systematycznie, co najmniej raz na pół roku w każdej placówce objętej Programem z terenu Gminy. Na terenie Gminy Programem została objęta 1 placówka.

Zgodnie z dostarczoną dokumentacją, w 2024 r. przeprowadzono 2 monitoringi w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Oporowie.

Monitoringi były przeprowadzone prawidłowo, a po ich zakończeniu pracownicy GOPS w Oporowie sporządzali każdorazowo dokument wewnętrzny – „Protokół pokontrolny” wraz z dołączonym do niego menu.

Zatem, dochowano obowiązku wynikającego z § 4 ust. 8 i 9 Umowy.
akta kontroli, str. 152-158

- 6) Gmina Uchwałą Nr LVII/274/23 Rady Gminy Oporów z dnia 28 grudnia 2023 r. przyjęła program osłonowy, uprawniający w szczególnie uzasadnionych przypadkach na zgłoszenie przez dyrektora placówki do objęcia pomocą dziecka bez wydawania decyzji administracyjnej. Jak wynika ze Sprawozdania rocznego z realizacji zadania za 2024 r. nie było takiego przypadku. Pomoc w formie posiłku była udzielana tylko na podstawie wydanych decyzji.

akta kontroli str. 14-18 i 159

- 7) Na podstawie Sprawozdania z realizacji Programu za 2024 r., przekazanego 17 stycznia 2025 r. za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej oraz przedstawionych w trakcie kontroli dokumentów, kontrolerzy ustalili, co następuje.

Na realizację Programu w 2024 roku Gmina poniosła wydatki w kwocie **11 964,00 zł**, z czego na:

– zasiłki celowe na zakup żywności	8 690,00 zł,
– świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych	994,00 zł,
– posiłki wydane na podstawie decyzji administracyjnej	2 280,00 zł.

Gmina realizowała działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dla nw. adresatów Programu:

- 4 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 7 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej,

– 20 osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

akta kontroli, str. 159

8) Gmina Oporów, występując w trybie przewidzianym w Programie, otrzymała dofinansowanie w kwocie **7 518,00 zł**, w tym na dowóz posiłków **0 zł**.

akta kontroli, str. 152-158

Dotacja w kwocie 7 518,00 zł zgodnie z § 5 ust. 5 Umowy była przekazywana Gminie sukcesywnie od momentu podpisania Umowy, a Gmina zgodnie z § 5 ust. 6 Umowy zobowiązana była wykorzystywać przekazywane środki w każdym miesiącu.

W oparciu o ewidencję księgową kontrolerzy ustalili, że środki dotacji były przekazywane w poszczególnych miesiącach w następujących wysokościach – zgodnie z poniższą tabelą. Od marca 2024 r. Gmina wydatkowała środki dotacyjne oraz własne przewidziane w ramach Programu natomiast w styczniu i lutym, program w Gminie nie był realizowany z powodu braku osób zgłaszających się o pomoc w tym okresie.

Informacje dotyczące możliwości skorzystania z Programu jak wynika z przesłanych wyjaśnień były przekazywane mieszkańcom gminy poprzez: „ogłoszenia na tablicach informacyjnych w Urzędzie Gminy i Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej oraz podczas bieżącej obsługi interesantów. Dodatkowo pracownicy socjalni GOPS informowali o w/w Programie w trakcie wizyt w środowisku oraz kontaktów indywidualnych z mieszkańcami”.

Mimo to nie było osób składających wnioski o świadczenia z ww. Programu.

akta kontroli str. 163-175

Miesiąc	Kwota wykorzystanej dotacji (zł)	Procentowe wykorzystanie całej dotacji
styczeń	0,00 zł	0,00 %
luty	0,00 zł	0,00 %
marzec	350,00 zł	4,66 %
kwiecień	193,00 zł	2,57 %
maj	521,00 zł	6,93 %
czerwiec	560,00 zł	7,45 %
lipiec	39,00 zł	0,52 %
sierpień	240,00 zł	3,19 %
wrzesień	251,00 zł	3,34 %
październik	559,00 zł	7,43 %
listopad	1 481,00 zł	19,70 %
grudzień	3 324,00 zł	44,21 %
Razem:	7 518,00 zł	100,00 %

W 2024 r. Gmina otrzymała dotację w wysokości 7 518,00 zł. Jak wynika z przedłożonych dokumentów i sprawozdania rocznego, Gmina wykorzystwała dotację na poziomie 94,37%.

W dniu 23 stycznia 2025 r. Gmina dokonała zwrotu niewykorzystanej części środków z dotacji w wysokości 423,00 zł., co stanowiło 5,63 % przyznanych w danym roku środków finansowych.

Należy jednak wskazać, że zgodnie z § 6 ust. 3 Umowy, termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji upływał 15 stycznia 2025 r. Dokonanie zwrotu dopiero w dniu 23 stycznia 2025 r. stanowi naruszenie zapisów § 6 ust. 3 Umowy i tym samym jest **nieprawidłowością**.

Zgodnie z § 6 ust. 4 Umowy zwrot niewykorzystanej kwoty dotacji po terminie winien być dokonany wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych. Pracownik socjalny w dodatkowym wyjaśnieniu przesłanym drogą mailową poinformował, że „*W nawiązaniu do rozmowy telefonicznej z dnia 27.03.2026 r. w sprawie dokonanego zwrotu dotacji z programu "Posilek w szkole i w domu" - w styczniu 2025 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oporowie wyjaśnia:*

Gmina Oporów dokonała zwrotu dotacji w kwocie 423,00 zł z programu "Posilek w szkole i w domu" w dniu 23.01.2025 r., tj. po obowiązującym terminie. W związku z dokonaniem zwrotu po terminie nie dokonano jednak naliczenia odsetek.

Zgodnie z art. 169 ust. 6 ustawy o finansach publicznych, nie nalicza się odsetek, jeżeli ich wysokość nie przekracza 3% kwoty dotacji podlegającej zwrotowi. W przedmiotowej sprawie 3% kwoty 423,00 zł wynosi 12,69 zł, zatem naliczone odsetki nie przekroczyły ustawowego progu. W związku z powyższym odsetki nie zostały naliczone i nie podlegały zapłacie”.

Wyjaśnienia w powyższym zakresie nie mogą zostać przyjęte, gdyż art. 169 ust. 6 ustawy o finansach publicznych nie jest tu prawidłowo przytoczoną podstawą prawną, a zawarte w powyższym wyjaśnieniu brzmienie artykułu jest nie zgodne z jego treścią.

Jednakże, zgodnie z art. 54 ust. 5 ordynacji podatkowej, odsetki w wysokości 12,69 zł faktycznie nie przekraczają wskazanego tam progu i tym samym nie podlegają zwrotowi. akta kontroli, str. 152-158, 163-175, 176 i 177.

- 9) Zgodnie z § 7 ust. 1 Umowy, Gmina zobowiązana była do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków. W toku kontroli ustalono, że wszystkie faktury dotyczące opłaty za posiłki dla dzieci w placówce oświatowej z terenu Gminy zawierały listę dzieci i były zgodne

z dołączonym do nich wykazem decyzji, na podstawie których została przyznana pomoc w formie posiłku.

Sposób prowadzenia ewidencji księgowej wydatków umożliwił jasną identyfikację poszczególnych operacji księgowych, jak i pochodzenia środków, którymi zostały sfinansowane wydatki w ramach Programu.

akta kontroli, str. 23-24, 25-136 i 163-175

10) Na podstawie § 5 ust. 9 Umowy, Gmina zobowiązała się zapewnić udział środków własnych w kosztach realizacji zadania w wysokości nie mniejszej niż **40 %** całkowitego kosztu realizacji zadania w 2024 r.

Odnosząc się do kwot wykazanych w Sprawozdaniu i ujętych w ewidencji księgowej, całkowity koszt zadania wyniósł **11 964,00 zł**. Gmina środkami własnymi sfinansowała wydatki w kwocie **4 869,00 zł**. Udział Gminy w kosztach zadania wyniósł zatem **40,7 %**, czym spełniony został wymóg zawarty w Umowie.

akta kontroli, str. 152-158, 159 i 163-175

11) Gmina Uchwałą Nr LVII/275/23 Rady Gminy Oporów z dnia 28 grudnia 2023 r. „w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz odstąpienia od zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028” zwiększyła do 200% kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy w zakresie dożywiania.

akta kontroli, str. 11-18

12) W toku kontroli ustalono, że Gmina dokonała wydatków ze środków pochodzących z dotacji oraz środków własnych w terminie do dnia 31 grudnia 2024 r., ale nie wcześniej niż od 1 stycznia 2024 r.

Szczegółowej kontroli poddano 100% dowodów księgowych (faktury, listy wypłat zasiłków celowych, wyciągi bankowe), stanowiących podstawę poniesienia wydatków na realizację Programu na łączną kwotę **11 964,00 zł**.

W wyniku analizy ww. dowodów źródłowych ustalono, że wszystkie poniesione wydatki dotyczyły kosztu zakupu posiłków, wypłat świadczeń na zakup posiłków oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Wypłaty zasiłków dokonywane były

na konto bankowe oraz w kasie, a wydatki na posiłki dla dzieci dożywianych w placówce oświatowej dokonywane były przelewami na podstawie faktur zawierających listę dzieci.
akta kontroli, str. 25-136

- 13) Z przekazanej dokumentacji wynika, że Gmina rozliczyła się z otrzymanej dotacji zgodnie z Umową, składając 17 stycznia 2025 r. (dochowując terminu) sprawozdanie w Centralnej Aplikacji Statystycznej.
akta kontroli, str. 159

W toku kontroli ustalono, że w 2024 r. dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania wykorzystana została terminowo i zgodnie z przeznaczeniem, a kwota zwrotu niewykorzystanej części środków z budżetu państwa stanowiła niewielki procent przyznanej dotacji.

Na tym czynności kontrolne zakończone.

VII. Ocena skontrolowanej działalności:

Uwzględniając powyższe wnioski, kontrolowaną działalność ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Pismem z dnia 16 kwietnia 2026 r. Gmina Oporów potwierdziła, że nie składa zastrzeżeń do ustaleń zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.

VIII. Zalecenia:

Z uwagi na stwierdzoną nieprawidłowość zaleca się:

1. Realizowanie zadania zgodnie z wymogami określonymi w Programie i zawartej Umowie z wojewodą. Należy zwrócić większą uwagę na zapisy dotyczące dotrzymywania poszczególnych terminów podczas realizacji zadania, w szczególności dokonywania zwrotu niewykorzystanej części dotacji w terminie wskazanym w umowie .

IX. Pouczenie:

1. Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze (art. 48 ustawy kontroli w administracji rządowej).
2. W terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Kierownik jednostki kontrolowanej winien poinformować kierownika jednostki kontrolującej tj. Wojewodę Łódzkiego, o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO
Anna Szymajda
**Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny
i Polityki Społecznej**